

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 23. december 2008
Kontor: Regional sundhed
J.nr.: 2008-0211/2009-24
Sagsbeh.: SMJ
Fil-navn: Dokument 3

Notat vedr. rekruttering af personale til psykiatrien.

I forbindelse med efterårets satspuljeforhandlinger blev ministeren for sundhed og forebyggelse anmodet om en redegørelse for regionernes muligheder for at rekruttere personale.

Satspuljepartierne bad ministeriet om at sende et skema til samtlige psykiatriske afdelinger med henblik på at få en status på fordelingen af besatte/ubesatte stillinger i forhold til de forskellige sundhedsfaglige personalegrupper, som er ansat i psykiatrien, samt en status for antal lukkede senge pga. personalemangel.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse anmodede på den baggrund i mail af 21. Oktober 2008 samtlige regioner om at indhente oplysningerne fra regionens psykiatriske afdelinger.

Ministeriet har modtaget svar fra alle regioner med undtagelse af Region Hovedstaden. Når Region Hovedstadens oplysninger foreligger, vil ministeriet orientere udvalget herom.

./. I vedlagte bilag 1 og 2 er regionernes oplysninger samlet. Regionerne har endvidere givet en række uddybende bemærkninger til skemaerne.

Region Sjælland

Region Sjælland har oplyst, at der ikke anvendes normeringsstyring i Psykiatrien Region Sjælland, men derimod lønsumsstyring. Det er derfor ikke muligt at anføre oplysninger om antal normerede stillinger. De under "Ikke besat" anførte stillinger er derfor udtryk for antal vakante stillinger inden for de enkelte personalegrupper.

Det skal dog i denne forbindelse bemærkes, at Psykiatriens distrikter og afdelinger så vidt muligt har besat de vakante/ikke besatte stillinger på anden vis. Det sker f.eks. ved anvendelse af vikarer, ansættelse af ikke-sundhedsuddannede medarbejdere samt - for Retspsykiatrisk afdelings vedkommende - anvendelse af sikkerhedsmedarbejdere fra firmaet Group 4 Securicor til varetagelse af ikke-sundhedsfaglige opgaver i Sikringsafdelingen.

Region Syddanmark

Voksenpsykiatrien i Esbjerg/Ribe har oplyst, at der dagligt foretages prioriteringer i forhold til at udskrive patienter, som vurderes at være mindst behandlingskrævende for at skabe plads i sengeafsnittene. Der er ingen uforvarselige udskrivelser, men der foretages en del udskrivelser, hvor man fagligt kunne ønske, at der var mulighed for at beholde patienten indlagt med henblik på yderligere stabilisering inden udskrivelse. Ofte udskrives patienterne til ambulante opfølgning.

Psykiatrisk afdeling Middelfart oplyser endvidere, at det mere er reglen end undtagelsen, at der foretages prioritering med henblik på udskrivning i almenpsykiatrien (for at undgå overbelægning). Det skyldes dels et stigende antal retspsykiatriske patienter i almenpsykiatriske senge, dels omdannelse af en del senge til 5-døgnsenge grundet besparelseskraav.

Voksenpsykiatrisk afdeling, Kolding Sygehus oplyser, at de aldrig udskrives ikke-færdigbehandlede patienter.

Region Midtjylland

Region Midtjylland har oplyst, at der for øjeblikket er lukket 16 voksenpsykiatriske senge i Risskov. Halvdelen af sengene åbnes igen 1. februar 2009. Den resterende del åbnes senere.

Derudover er 1 børnepsykiatrisk seng og 8 ungdomspsykiatriske senge i Viborg lukkede pga. mangel på læger og plejepersonale. Pr. 1. januar 2009 sker en ændring af aldersgrænserne for børne- og ungdomspsykiatrien. I forbindelse hermed vil der blive flyttet opgaver fra ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien. Dette vil være med til at lette presset på børne- og ungdomspsykiatrien.

Opgørelsen over antal stillinger i Psykiatrien i Region Midtjylland viser, at der især er mangel på lægefagligt personale samt sygeplejersker.

Region Midtjylland har endvidere oplyst, at de har fokus på rekrutteringsproblematikken, og Regionsrådet har derfor i efteråret 2008 sendt en rekrutterings- og fastholdelsesstrategi med tilhørende handleplan i høring. Når strategien er endeligt vedtaget, vil Region Midtjylland sende Ministeriet et eksemplar af strategien.

Region Midtjylland har 541 normerede senge. Der er for øjeblikket indlagt 18 færdigbehandlede patienter på de psykiatriske afdelinger i Region Midtjylland. Dette giver et pres på de psykiatriske afdelinger, men Region Midtjylland er i tæt dialog med kommunerne om udskrivning af de færdigbehandlede patienter. Derudover arbejder Region Midtjylland med forskellige metoder til at nedbringe presset på afdelingerne bla. er der netop påbegyndt et arbejde i forhold til accelererede patientforløb samt arbejdsgangsanalyser.

Det er en del af de psykiatriske afdelingers daglige arbejde - ud fra et lægefagligt skøn - at vurdere om patienterne fortsat har behov for at være indlagt, eller om patienterne kan udskrives til et ambulant tilbud. Det er Region Midtjyllands holdning, at psykiatriske patienter kommer sig bedst i hjemlige omgivelser, hvorfor en udbygget, opsøgende og ambulant psykiatrisk indsats prioriteres højt. Der vil dog være situationer, hvor en indlæggelse er nødvendig. Derfor skal der altid være mulighed for indlæggelse, når der skønnes behov herfor. Region Midtjylland følger belægningsprocenten på de psykiatriske afdelinger tæt. Belægningsprocenten var medio 2008 94 %. Presset på de psykiatriske afdelinger er ujævnt fordelt over regionen. Med afsæt i Psykiatriplanen er Region Midtjylland i gang med en geografisk tilpasning af antallet af psykiatriske senge.

Regionspsykiatrien Distrikt Syd har oplyst, at de ikke udskrives patienter der ikke er færdigbehandlede i sengeafsnittet. Distrikt Syd oplyser endvidere, at de har en veludbygget lokalpsykiatri til at overtage behandlingen i ambulant regi.

Børne- og ungdomspsykiatrisk Center har oplyst, at afdelingen engang imellem er nødt til at prioritere i forhold til hvilke patienter, der har behov for at være indlagt, og hvilke der vil kunne klare sig med et ambulant tilbud. Det betyder ikke, at beslutningen om at udskrive er behandlingsmæssigt uforsvarlig, men at de af og til kunne ønske, at patienten af behandlingsmæssige grunde var indlagt lidt længere.

Regionspsykiatrien Distrikt Vest oplyser, at der for at forhindre overbelægning, en sjælden gang sker udskrivning af patienter, der ikke er færdigbehandlede. I de tilfælde vil der oftest være opfølgning ved Mobilteamet, idet det vurderes, at de vil kunne følge op på en afkortet indlæggelse på betryggende vis. Andre afdelinger under Distrikt Vest oplyser dog, at de ikke eller meget sjældent udskrives patienter, som ikke er færdigbehandlede.

Regionspsykiatrien Distrikt Øst, herunder Århus Universitetshospital, Risskov oplyser, at afsnittene jævnligt er nødt til at prioritere i forhold til hvilke patienter der har behov for at være indlagt, og hvilke der vil kunne klare sig eksempelvis med hjemmebehandling. Det betyder ikke, at beslutningen om at udskrive patienten er behandlingsmæssigt uforsvarligt, men at det af og til kunne ønskes, at patienten af behandlingsmæssige grunde var indlagt lidt længere. Det oplyses endvidere, at de i en periode har haft flere patienter i afdeling S, som har været indlagt som færdigbehandlede, hvilket har optaget en del pladser.

Region Nordjylland

Region Nordjylland har oplyst, at der i henhold til den vedtagne psykiatriplan for Region Nordjylland ikke planlægges med nedlæggelse af senge. I stedet skal sengekapaciteten løbende vurderes med henblik på at sikre en regulering af kapaciteten i opad eller nedadgående retning, så den passer med det aktuelle behov.

På Aalborg Psykiatriske Sygehus blev et sengeafsnit med 18 senge midlertidigt lukket i 2006. Reduktionen havde baggrund i den lægelige situation med mange vakante stillinger i 2006. Plejepersonalet fra det afsnit der er lukket indgår efter politisk beslutning som en styrkelse af plejen på de øvrige sengeafsnit. Sengegenetableres delvist som følge af ændret målgruppe og organisering mellem almenpsykiatrien og gerontopsykiatrien i forbindelse med udvidelse af gerontopsykiatrisk sengeafsnit i 2010.

På Brønderslev Psykiatriske Sygehus er fem af de normerede senge aktuelt ikke disponible, dette skyldes ombygning/renovering af sengeafsnit. Tre af sengene bliver atter disponible 1. januar 2009, de resterende to senge i løbet af 2010.

De 9 færdigbehandlede patienter (pr. 1. september 2008) har ikke kunnet udskrives som følge af mangel på egnet botilbud.

Det er generelt vanskeligt at rekruttere speciallæger til specialerne. Der pågår fortløbende en stor rekrutteringsindsats, som gør, at der aktuelt er ansat 7 overlæger via vikarbureau samt mange nyrekrutterede speciallæger fra Litauen. Rekrutteringen breder i den kommende tid ud til at omfatte Polen og Ungarn (samt evt. Tyskland). Der er stor opmærksomhed i forhold til at opdatere de udenlandske lægers kompetencer svarende til danske læger på samme specialiseringsniveau. Også yngre læger - særligt yngre læger til uddannelse er det og har det i flere år været vanskeligt at rekruttere. (Der er i alt 39 normerede stillinger og aktuelt 28,81 besatte stillinger).

Det er særligt vanskeligt at rekruttere sygeplejersker til de intensive afsnit samt til retspsykiatrien. For de ledige lønmidler har der i 2008 været tilkøbt mange vikarer. Der pågår aktuelt indsats for rekruttering af tyske sygeplejersker for at afhjælpe manglen, i den kommende tid forventes ansat 10 tyske sygeplejersker.

Region Nordjylland oplyser endvidere, at der de seneste år har været en høj belægningsprocent i Psykiatrien i Region Nordjylland. Den høje belægningsprocent skyldes delvist en høj gennemsnitlig liggetid i de psykiatriske sengeafsnit, den aktuelle målsætning er derfor at arbejde målrettet for at nedbringe den gennemsnitlige liggetid i Region Nordjylland snarere end at imødekomme et aktuelt behov for at tilpasse kapaciteten.